

بررسی تاثیر میزان تقليد، نوع تقليد و نقش زبان برنده در تشخيص تقليد از برنده اصلی*

حامد صدیقی^۲، محسن اکبری^{۳*}. آزاده کاظمی نیا^۴

چکیده

نام برنده و شکل لوگوی برنده شرکت‌ها هویت بصری آن‌هاست. امروزه امر کم برداری از این دارایی کلیدی بسیار متداول شده و به عنوان یک استراتژی کاربردی محسوب می‌گردد و به دلیل فقدان معیاری برای تشخيص دقیق برنده تقليدی از برنده اصلی، ایجاد موافع قانونی در این خصوص با مشکل مواجه است. بدین منظور این پژوهش با هدف بررسی تاثیر میزان تقليد، نوع تقليد و نقش زبان برنده در تشخيص برنده تقليدی از برنده اصلی (دو برنده آل استار و هاکوپیان)، با همکاری ۱۳۴ شرکت‌کننده انجام شد. آزمایش شامل یک ترکیب ۲×۲ از نوع تقليد (نام برنده و شکل لوگو) و زبان برنده (فارسی و انگلیسی) است. داده‌ها از طریق آزمایش طراحی شده مبتنی بر رویکرد دیس-رویدجر-مکدرموت جمع‌آوری و توسط آزمون‌های فریدمن و کروسکال والیس و همچنین تکنیک‌های پردازش تصویر تحلیل شد. نتایج نشان دادند که در تشخيص برنده تقليدی، تغییر نام برنده موثرتر از تغییر شکل لوگو است و زبان برنده و یادآوری برنده اصلی نیز در تشخيص تقليد، نقش ایفا می‌کنند. علاوه بر این، نتایج تحلیل داده‌ها با استفاده از تکنیک‌های پردازش تصویر، بیانگر تاثیر میزان تغییر بر تشخيص تقليد است. همچنین آستانه افتراقی ادراک مصرف‌کنندگان برای برنده آل استار حدود ۱۷ و هاکوپیان حدود ۷۶ درصد به‌دست آمد.

واژگان کلیدی: برنده تقليدی، برنده اصلی، زبان برنده، نوع تقليد، تشخيص تقليد از برنده اصلی، میزان تقليد.

* این مقاله مستخرج از پایان‌نامه با عنوان «بررسی تاثیر میزان تقليد، نوع تقليد و نقش زبان برنده در تشخيص تقليد از برنده اصلی» است

۱. شناسه دیجیتال 10.22051/BMR.2018.17889.1420

۲. کارشناسی ارشد، دانشگاه گیلان، hamedimail1@gmail.com

۳. نویسنده مسئول: دانشیار دانشگاه گیلان، m.akbari@guilan.ac.ir

۴. استادیار دانشگاه گیلان، kazeminia@guilan.ac.ir

۱. مقدمه

یکی از مهم‌ترین تصمیمات بازاریابی و اغلب نقطه اصلی برنامه‌های مقدماتی بازاریابی، انتخاب درست نام برنده است (کلر، ۱۹۹۳). نام برنده، به عنوان یکی از دارایی‌های اصلی یک شرکت، می‌تواند آگاهی و قصد خرید برنده را ارتقا دهد (آکر و کلر^۱، ۱۹۹۰). نام تجاری سبب شناسایی فروشنده یا سازنده می‌شود. درواقع یک برنده، یک نام یا یک سمبول مانند لوگو، مارک تجاری یا طراحی بسته‌بندی است که هدف آن متمایز ساختن کالاها یا خدمات یک فروشنده از کالاها یا خدمات سایر فروشنده‌گان و رقبا است؛ بنابراین یک برنده علاوه بر مشخص نمودن منبع فراورده برای مشتری، هم از مشتری و هم از تولیدکننده، در برابر رقبایی که محصولی مشابه تولید می‌کنند حمایت می‌کند. با این وجود برخی تولیدکننده‌گان بهمنظور برخورداری از مزایای تبلیغاتی برندهای پیشرو، سعی در کپی‌برداری و تقلید از برندهای اصیل با استفاده از شباهتشان با برنده اصلی، دارند (در جانی، ۱۳۹۳). در برخی موارد ویژگی‌های مختص به یک برنده طور مشابه در محصولات دیگر دیده می‌شود که این محصولات، «محصولات با برنده تقلیدی» (کپی یا مشابه)^۲ نامیده می‌شوند. این بخش بسیار گسترده است به طوری که نیمی از برندهای فروشگاهی در سوپرمارکتها از یک بسته‌بندی برنده رهبر، حداقل در رنگ، اندازه و شکل، تقلید می‌کنند (روکس و همکاران، ۲۰۱۶). در یک طرح آزمایشی مشاهده شد یک‌پنجم خریدهای شرکت‌کننده‌گان، محصول تقلیبی بود زیرا آن‌ها توسط شباهت بسته‌بندی با دیگر محصولات گمراه شده بودند؛ ۳۰٪ مصرف کننده‌گان احساس گمراهی می‌کردند و ۳۸٪ توسط این حقیقت که برنده محصول خریداری شده تقلیدی است، آزرده شدند. در لهستان نیز در یک مطالعه مشاهده شد که ۱۲٪ مشتریان از محصولات مشابه موجود آگاه نبودند و ۳۲٪ اعلان کردند که قادر نبودند بین محصولات اصلی و مشابه تمایز قابل شوند (فالکوسکی و همکاران^۳، ۲۰۱۵). در این خصوص، به‌زعم هورن و پیترز^۴ (۲۰۱۲) به توسعه در نظریه و مدل‌هایی نیاز است که معیاری برای مدیران و قانون‌گذاران بهمنظور تشخیص درجه شباهت بصری بین برنده رهبر و کپی فراهم کند. علی‌رغم شباهت بالا، برندهای تقلیدی تفاوت ناچیزی با برنده رهبر دارند

1. Aaker & Keller

2. copycat or lookalike

3. Le Roux, Bobrie & Thébault

4. Falkowski, Olszewska & Ulatowska

5. Horen & Pieters

که احتمال دارد مصرف کنندگان متوجه نشده و در خرید خود دچار اشتباه شوند. در این پژوهش برای بررسی میزانی از تفاوت که برای مصرف کننده قابل تشخیص است، مفهوم کمترین تفاوت محسوس (JND)^۱ که بیان کننده محدودیت ادراک بصری انسان است، مینا قرار داده می‌شود. در ادبیات، ادراک JND به عنوان کمترین تغییر تشخیص داده شده تعریف می‌شود، زمانی که یک عملگر به طور مستمر (در اکثر موقع) بین یک عامل مقایسه شونده و یک محرك اصلی تمیز قابل شود (وو و همکاران، ۲۰۱۲).

برخی از پژوهش‌هایی که در زمینه تشخیص و یادآوری برنده اصلی انجام گرفته، به موضوع عوامل تاثیرگذار بر آن پرداخته‌اند. به عنوان مثال با تغییری کوچک در تبلیغ و تکرار نمایش آن، می‌توان تغییرات در تبلیغ را به صورت ساده‌تری پردازش کرد (شاپیرو و نیلسن، ۲۰۱۳، به نقل از ون گرینسون و داس^۲). ب. با توجه به اینکه مشارکت کنندگان در آزمایش به صورت آگاهانه نتوانستند تغییر ایجاد شده را تشخیص دهند، شاپیرو و نیلسن (۲۰۱۳) به این نتیجه رسیدند که زمانی که شرکت کنندگان از یک تغییر به صورت ضمنی آگاهی دارند، بیشتر در گیر پردازش اطلاعات می‌شوند و اطلاعات را راحت‌تر پردازش می‌کنند. این قضیه با یافته‌های اخیر توسط ون گرینسون و داس (۲۰۱۵) سازگار است که نشان دادند درجات قابل توجه تغییر لوگو، قدرت تداعی ضمنی برنده^۳ را ارتقا می‌دهد و به نگرش‌های مطلوب به برنده که با برنده اولیه (اصلی) مقایسه شده منجر می‌شود. همچنین در پژوهشی به منظور مفهوم‌سازی برنده بر پایه یک رویکرد نشانه‌شناسی و گونه‌شناسی تقلید (شامل دو بعد نوشتار لوگو و ظاهر محصول)، نشان داده شد که تاثیر نام برنده بر واکنش مصرف کننده، نسبت به سایر عوامل مهم‌تر است. اگرچه در برخی از طبقات محصول این موضوع نقض شد. همچنین نشان داده شد تشخیص تقلید از برنده اصلی که مبتنی بر تقلید از نام برنده است، بر قصد خرید برنده اصلی تاثیر می‌گذارد (لی روکس و همکاران، ۲۰۱۶).

پژوهش‌هایی نیز به عوامل موثر بر نگرش مصرف کنندگان به شباهت برنده تقلیدی و برنده اصلی پرداختند: در آزمایشی که به منظور بررسی اثرات شهرت، ویژگی‌های محصول و نگرش به تقلید بر قصد خرید برندهای تقلیدی لباسهای غیرلوکس انجام شده است، یافته‌ها حاکی از آن بود که تاثیر شرایط خرید و شهرت برنده، بر خرید برندهای تقلیدی

---

1. Just Noticeable Difference
2. Wu, Qi & Shi
3. Shapiro & nielsen
4. van Grinsven & Das
5. implicit brand association strength

لباسهای غیر لوکس تفاوت قابل توجهی داشت. همچنین نگرش نسبت به تقلید بر قصد خرید برندهای تقلیدی لباسهای غیر لوکس تاثیری نداشته است در حالی که مد و ارزش ادراکی محصولات مختلف تاثیر قابل توجهی بر قصد خرید برندهای تقلیدی لباسهای غیر لوکس داشته اند. علاوه بر این، یک الگوی تعاملی بین وضعیت خرید و شهرت برنده تشخیص داده شد؛ اگرچه از لحاظ آماری قابل توجه نبود (پارک پاپز و کانگ، ۲۰۱۸). در پژوهشی با عنوان تقلید از برنده محصولات غیرهمرد، به بررسی تاثیر رده محصولات بر ارزیابی مصرف‌کنندگان از برنده تقلیدی پرداخته شد. یافته‌ها نشان داد در محصولاتی که با محصول تقلیدی همراه هستند، مصرف کنندگان شباهت بین برنده تقلیدی و برنده کپی شده را بهتر درک می‌کنند (ون هورن و پیترز، ۲۰۱۷). براسنون و همکاران (۲۰۱۶) به بررسی تاثیر دو عامل نحوه پردازش مصرف کنندگان و رسوایی‌های برندهای داخلی (برندهای ملی) بر ارزیابی مصرف کنندگان از برنده کپی پرداخته اند. ایشان در پژوهش خود به این نتیجه رسیده اند که مصرف کنندگان در حالتی که برنده کپی را به تنهاشی و بدون حضور دیگر برندها اریابی می‌کنند و یا وقتی که برندهای داخلی رسوایی به بار می‌آورند، نگرش مثبت تری نسبت به برنده کپی دارند. براسنون و همکاران، ۲۰۱۶). در پژوهشی تحت عنوان تاثیر شرایط اطمینان و عدم اطمینان در انتخاب برنده تقلیدی، نشان داده شد که شرایط عدم اطمینان، بر نگرش و ترجیح افراد تاثیرگذار است و افراد در شرایط عدم اطمینان، برنده تقلیدی را به سایر برندها ترجیح می‌دهند (موسوی و قلی پور، ۱۳۹۵). در پژوهشی نیز یافته‌ها حاکی از آن بود که استنباط از قیمت-کیفیت، مسایل اخلاقی، عوامل مرتبط با محصولات و ویژگی‌های شخصیتی، در نگرش مصرف کنندگان به سمت خرید برندهای لوکس تقلیبی تاثیرگذار است (نظری و همکاران، ۱۳۹۲).

همچنین پژوهش‌هایی در زمینه گمراهی مصرف کننده توسط برنده تقلیدی و آگاهی از برنده انجام گرفت که در این خصوص، پارادایم دیس-رویدجر-مکدرموت¹ (رویکرد DRM) برای نشان دادن این که چگونه حافظه‌های کاذب برای نام برندها ایجاد می‌شوند، به کار رفت. نام‌های برنده (مثلًا موریسونز، سینزبوریز، ویتروز)، یا در فونت اختصاصی و یا در یک فونت غیررسمی، به شرکت کنندگان معرفی شد. انحراف حافظه برای هر دو، به یادآوری و تشخیص عامل ارایه‌نشده جز در مورد برندهایی که دارای بالاترین محبوبیت بودند، رخ داد. به علاوه فونت‌های برنده خاص در پژوهش هیچ تاثیری بر یادآوری نداشت،

اما تشخیص را به طور کل افزایش داد (شerman و Moran^۱، ۲۰۱۰). همچنین پارادایم DRM برای بررسی گمراهی مصرف کننده بین برند اصلی و تقلیدی استفاده شد. نتایج نشان داد که برند اصلی نسبت به برند تقلیدی، با نرخ بالایی به طور اشتباه تشخیص داده شده و ابعاد (صدا، تصویر، صدا و تصویر) تاثیری بر تشخیص اشتباه نداشت (فالکوسکی و همکاران، ۲۰۱۵). همچنین طبق نتایج به دست آمده، پارادایم DRM یک ابزار مفید برای تحلیل گمراهی مصرف کننده، جایگزینی برند و تقلید نام تجاری فراهم می‌کند. در یک مطالعه با درجات تغییر (مطابق با لوگوی اصلی، تغییر کم، تغییر قابل توجه) و مواجهه (۱ تا ۳ دفعه) نشان داده شد که مواجهه، بر سرعت پردازش ذهنی لوگو تاثیر دارد. همچنین یک اثر متقابل قابل ملاحظه بین درجه تغییر و آگاهی برند یافت شد (ون گرینسون و داس، ۲۰۱۵).

همان‌طور که مشاهده می‌شود علاوه بر میزان تقلید، نوع تقلید از برند اصلی نیز می‌تواند بر تشخیص تقلیدی بودن برند توسط مصرف کننده موثر باشد؛ با این وجود، نتایج پژوهش‌ها حاکی از آن است که عامل اصلی در تعیین آستانه افتراقی ادراک مصرف کننده (کمترین میزان تفاوت قابل تشخیص توسط مصرف کننده)، توانایی ذهن او در پردازش اطلاعات است. یکی از عواملی که ممکن است بر فرآیند پردازش اطلاعات و بازیابی ذهنی مصرف کننده اثر بگذارد، تفاوت‌های زبان است که بهنوبه خود بر حافظه تاثیرگذار است. بر طبق فرضیه اتحاد، وقتی مصرف کننده با یک کلمه آشنا باشد، آن کلمه را راحت تر پردازش می‌کند و نیازی به پردازش عمیق نیست، چرا که در این حالت پردازش سطحی به سرعت انجام می‌شود. گرچه ممکن است در خلال فرآیند تشخیص یک زبان آشنا، کل اجزای زبان آشنا به صورت جزء به جزء پردازش نمی‌شوند، بلکه این پردازش به صورت کلی صورت می‌گیرد (لی و آنگ^۲، ۲۰۰۳)؛ بنابراین زبان برند به دلیل آشنایی با زبان نوشتاری برند می‌تواند در تشخیص تقلید از برند (تقلید از نام برند) تاثیرگذار باشد.

در بازارهای ایران شاهد برندهای دوزبانه هستیم. برندهایی مانند دیجی‌کالا، مولفیکس، پریل، اوه، پرسیل، کوکولا و... که همه روزه با آن‌ها مواجهیم. پژوهش‌های روکس و همکارانش (۲۰۱۶) بیانگر اهمیت نام برند بر واکنش مصرف کنندگان نسبت به سایر عوامل برند و همچنین تقلید از نام برند بر تشخیص تقلید از جانب مصرف کننده است. زبان برند یکی از بارزترین ویژگی‌های نام برند است که می‌تواند در تاثیر نام برند بر

1. Sherman & Moran

2. Lee & Ang

تشخیص تقلید از جانب مصرف‌کننده نقش ایفا نماید؛ بنابراین این پژوهش سعی در بررسی تاثیر زبان برنده بر تشخیص تقلید دارد.

برند هاکوپیان در سال ۱۳۴۹ پایه‌گذاری شد و امروزه با کسب بیش از ۳۰ جایزه بین‌المللی و ۲ جایزه ملی، به یک برنده بین‌المللی تبدیل شده است که بیش از ۴۰۰،۰۰۰ مشترک ثابت در داخل و خارج از کشور دارد. این برنده به گزارش بانک اطلاعات تجارت و برنده ایران^۱ جزو صد برنده برتر ایران قرار دارد. بی‌شک برنده با این سوابق درخشان و محبوبیت، از تقلید مصون نخواهد بود. به منظور مقایسه نتایج، ملزم به استفاده از برنده همراه با درجه پیچیدگی و محبوبیت همسان با برنده هاکوپیان هستیم که پس از بررسی، برنده آل استار انتخاب شد. بنابراین، پژوهش حاضر با استفاده از دو برنده هاکوپیان و آل استار انجام می‌شود.

این پژوهش سعی در بررسی آستانه افتراقی ادراک و تاثیر میزان تقلید، نوع تقلید و نقش زبان برنده در تشخیص تقلید دارد. در ادامه مروری خواهیم داشت بر ادبیات برنده‌سازی و توضیحاتی در خصوص برنده تقلیدی و انواع آن ارایه خواهد شد. همچنین مطالبی به منظور آشنایی با زبان برنده ارایه خواهد شد و روش پژوهش و آزمایش‌های به کار رفته در پژوهش تشریح می‌گردد. این پژوهش با استفاده از تکنیک‌های پردازش تصویر که رویکردی جدید در حوزه برنده‌سازی است، سعی در ارایه معیاری برای تشخیص برنده‌ای تقلیدی از برنده اصلی دارد. همچنین این پژوهش راهنمایی برای تولیدکنندگان در ایجاد و تغییر برنده به منظور ترغیب‌کنندگی بیشتر آن برای بازارهای کشورهای دیگر و حتی بازارهای داخلی خواهد بود. در نهایت، نتایج به منظور ارایه پیشنهادهای کاربردی و پژوهشی بررسی، جمع‌بندی و نتیجه‌گیری خواهد شد.

با توجه به مطالعات پیشین، نوع تقلید و میزان تغییر می‌تواند در تشخیص شباهت برنده تقلیدی و برنده اصلی تاثیرگذار باشد. با این وجود، به منظور ایجاد برنده تقلیدی جدای از نوع تقلید، میزانی از تغییر در برنده اصلی ایجاد می‌شود که در مطالعات پیشین به این نکته توجه نشده است. استفاده از تکنیک‌های پردازش تصویر، رویکرد جدیدی است که ضمن کمی‌سازی میزان تغییر در برنده تقلیدی، بررسی تاثیر میزان تغییر بر تشخیص تقلید را امکان‌پذیر می‌سازد. پژوهش حاضر سعی در کمی‌سازی میزان تغییر در برنده تقلیدی نسبت به برنده اصلی و ارایه روشی به منظور تعیین میزان تغییر دارد که در مطالعات گذشته انجام نگرفته است. با توجه به آن‌چه گفته شد، این سوال مطرح است که:

مهمترین عامل در تشخيص تقليد توسط مصرف‌کننده کدام است؟

۲. مبانی نظری و پیشینه پژوهش

۲-۱- تعریف برنده و رویکرد نمادشناسی

یکی از نقاط عدم توافق میان اندیشمندان حوزه برنده، ارایه تعریفی واحد از برنده است. درواقع هر یک از آن‌ها از منظر خود به این مفهوم نگریسته‌اند (کاپفرر^۱، ۲۰۰۸). در لغتنامه بین‌المللی بازاریابی، بیان شده که برنده عبارت است از نامی اختصاصی برای یک محصول همراه با شخصیت و هویت دیداری که توسط تولیدکننده به محصول داده می‌شود (دودای^۲، ۲۰۰۲). تعریف انجمن بازاریابی آمریکا^۳ (AMA) که در سال ۱۹۸۷ برای برنده (از بُعد حقوقی) ارایه کرده است، این است که یک نام تجاری (اصطلاح حقوقی به کار رفته برای برنده) یک نام، اصطلاح، علامت، نشان یا طرح یا ترکیبی از این‌ها است که برای شناسایی کالاهای خدمات فروشنده یا گروهی از فروشندگان و متمایز کردن این کالاهای خدمات از رقبا به کار می‌رود (کاپفرر، ۲۰۰۸). برنده عبارت است از آمیخته‌ای از نشانه‌های روانی و ذهنی در مصرف‌کننده که به ارزش مورد تصور از محصول یا خدمت می‌افزاید و این نشانه بایستی منحصر به فرد، برجسته و مطلوب باشد (کلر^۴، ۱۹۹۸)؛ بنابراین، شاید بتوان بیان کرد که برنده، همه عهد و پیمان و تجربیاتی است که به بازار ارایه می‌شود؛ بنابراین، همواره باید بین پیمان و تجربیات مصرف‌کننده سازگاری وجود داشته باشد تا برنده معنا و مفهوم پیدا کند (کاتوم و چرناتونی^۵، ۲۰۰۶). همچنین ویژگی‌های یادشده توسط برنده ممکن است واقعی یا غیرواقعی، منطقی یا غیرمنطقی و ملموس یا غیرملموس باشد (وود، ۲۰۰۰). کاپفرر (۲۰۰۸) برنده را به گونه‌ای کلی تعریف کرده است. به گفته‌وی، برنده عبارت است از نامی که خریداران را تحت تاثیر قرار دهد. درواقع آنچه یک نام را به برنده تبدیل می‌کند، برجستگی، تمایز، اعتماد و ... مرتبط به نشانه‌ها است؛ بنابراین برنده یک سیستم زنده است که از سه قطب اصلی (محصول و خدمت، نام، مفهوم) تشکیل شده است. از دیدگاه مشتری، یک برنده می‌تواند تحت عنوان کلیه تجارب یک فرد تعریف شود (گودسوار^۶، ۲۰۰۸). بر طبق نظر کلر

1. Kapferer

2. Dudai

3. American Marketing Association

4. Keller

5. Chernatony & Cottam

6. Ghodeswar

(۲۰۰۳) یک برنده می‌تواند به عنوان یک برداشت شخصی از برنده که در حافظه مشتری ذخیره شده است تعریف شود. منابع و سطوح مختلف آگاهی از برنده مانند آگاهی، ویژگی‌ها، مزايا، تصویر، احساس، گرایش‌ها و تجربیات با برنده مرتبط هستند و توسط مشتریان درک می‌شوند؛ به عبارت دیگر، برنده به عنوان یک ضامن معتبر برای کالا یا خدمات عمل می‌کند (کلر، ۲۰۰۳).

از نظر رویکرد نمادشناسی، یک برنده به عنوان یک مجموعه چندحسی از نشانه‌های اصالت درک می‌شود. این مجموعه معنادار برنده، سطوح همه‌جانبه نامیده می‌شود که شامل سه سطح است. سطح اول نیپولوژی (Heilbran¹، ۲۰۰۶) که یک جنبه کلامی (هجی، کلمه، صدا) و جنبه بصری (رنگ، واحدهای آیکونیک (شمایلی)، و حروف‌چینی) را در بردارد. دومین سطح، ظاهر خاص یا لباس تجاری مخصوص محصول است؛ شامل شکل، طراحی، بسته‌بندی و غیره. سومین سطح، پاسخگوی ویژگی‌های پیوسته حسی این محصول مانند صدا، مزه، و اندازه است. کپی‌برداری و تقلید می‌تواند هر عاملی را استفاده کند، یا ترکیبی از عوامل این سطوح را؛ و می‌تواند همچنین درجه‌های مختلفی از شباهت در همه عوامل را به منظور کپی کردن اجناس برای ایجاد محصولات ساختگی به کار ببرد.

با این حال، قانون به یک برنده به عنوان یک مجموعه از نشانه‌های متمایز که دارایی‌ها را ارایه می‌کند نگاه دارد. ثبت و استفاده همیشگی از این نشانه‌ها اجازه تمایزبخشی را می‌دهد؛ در واقع رویکرد قانونی به برنده، صرفاً به مسائل دارایی‌های معنوی، تعریف علایم متمایز و حمایت از این دارایی‌ها و علایم متمایز می‌پردازد. رویکرد بازاریابی گسترده‌تر است و یک برنده را به عنوان یک تعهد به مصرف‌کننده به حساب می‌آورد. در این رویکرد، برنده به عنوان یک دارایی شرکت است که است که شامل آگاهی، کیفیت درک شده، تصویر برنده، جایگاه ذهنی برنده و وفاداری مشتریان به برنده می‌شود. همان‌طور که مشاهده می‌شود، رویکرد نمادشناسی، دید وسیع‌تری به برنده دارد (روکس و همکاران، ۲۰۱۶).

۲-۲- برنده تقلیدی

برخی شرکت‌ها محصولاتشان را متمایز از دیگران تولید نمی‌کنند؛ بلکه از روی قصد و به منظور گمراه کردن مصرف‌کننده به این‌که محصولاتشان کیفیتی برابر با برنده

اصلی دارد، سعی در تقلید از رهبران در استفاده از رنگ، شکل، سبک، عنوان‌بندی، یا طراحی لوگوی مشابه دارند. برند تقلیدی، تقلید نام، لوگو و یا طراحی بسته‌بندی برند رهبر، به منظور استفاده از مزیت وابستگی‌های مثبت بعدی و تلاش‌های بازاریابی برند رهبر است (زاچکوسکی^۱، ۲۰۰۶). کپی‌برداری یک تعمد است و غالباً یک استراتژی کاربردی محسوب می‌شود. استراتژی تقلید هنگامی که مصرف‌کنندگان از چیزهایی که می‌دانند (مثل برند رهبر) وابستگی‌هایی به خاطر بیاورند، می‌تواند موثر واقع شود؛ چیزی که برایشان آشنا، فصیح و خوشایند است. یک پیش‌شرط مهم برای اثربخش بودن استراتژی تقلید برند، شباهت آن با برند پیشرو است (ون هورن و پیترز ۲۰۱۲). چیزهایی که یک تقلید را غیرمجاز یا غیرمشروع می‌سازد، بر معیارهای ادراکی، یا حکم دادگاه یا بر قضاوت‌های مصرف‌کننده استوار است و پژوهش در مورد تقلید، یک شرط شباهت مبتنی است. شباهت برای انتقال معنا از طریق یک استراتژی تقلید، یک شرط لازم محسوب می‌شود. ادبیات بازاریابی در زمینه تقلید، بر شباهت در کشیده تمرکز می‌کند. اخیراً استومورا و همکاران^۲ (۲۰۱۴) یک روش جدید و متريک را برای تشخیص یک برند کپی از یک برند رهبر پیشنهاد دادند که بر قضاوت‌های بصری مصرف‌کننده مبتنی است. آنان اثر ویژگی بصری بسته‌بندی برند تقلیدی را بر گمراهی مصرف‌کننده سنجیدند. مطالعه حاضر، از پژوهش‌های استومورا و همکاران (۲۰۱۴) نشأت می‌گیرد. طوری که اهداف آن در فرض یک چهارچوب مفهومی بر ویژگی‌های قابل مشاهده محصولات مبتنی است (روکس و همکاران، ۲۰۱۶).

در کنار ایجاد شباهت تحت‌اللفظی از طریق تقلید از ویژگی‌های ادراکی متمایز (از قبیل حروف، رنگ، شکل و صدا)، دو چیز می‌توانند از لحاظ معنایی نیز شبیه هم باشند (جاب و همکاران^۳، ۱۹۹۲). تقلید ویژگی می‌تواند از طریق تقلید حروف نام برند رهبر انجام شود (مثلاً، توسط جاگذاری یک یا چند حرف نام یا توسط بازنشانی آن‌ها) یا از طریق تقلید ویژگی‌های ادراکی متمایز از طراحی بسته‌بندی برند رهبر (مثلاً سفید-قرمزِ لوگوی اول^۴ از روغن زیتون برتوی، یا روکش یاسی شکلات میلکا) (ون هورن و پیترز ۲۰۱۲).

-
1. Zaichkowsky
  2. Satomura, Wedel & Pieters
  3. Job, Rumiati & Lotto
  4. oval

۳-۲- آستانه افتراقی ادراک

طبق مدل پردازش اطلاعات مصرف‌کننده که توسط موون و مینور^۱ (۱۳۹۳) ارایه شد، آستانه افتراقی ادراک به مرحله مواجهه مصرف‌کننده با یک محرک بازاریابی مربوط می‌شود. آستانه افتراقی ادراک مصرف‌کننده، به مفهوم کمترین تفاوت قابل تشخیص توسط مصرف‌کننده اشاره دارد.

در ادبیات ادراک، کمترین تفاوت محسوس (JND) به عنوان کمترین تغییر تشخیص‌داده شده تعریف می‌شود که یک عملگر به‌طور پایا بین یک عامل مقایسه‌شونده و یک محرک اصلی تمیز قابل شود. برای مثال، در یک وظیفه‌ی تشخیص اندازه ممکن است خواسته شود که شرکت‌کنندگان به‌طور شفاهی گزارش کنند آیا طول خط نمایش‌داده شده (عامل مقایسه‌شونده) با طول خط اصلی ارایه‌شده متفاوت است یا نه. در این مفهوم، JND‌ها از لحاظ آماری، با رویکرد تشخیص یک دامنه تغییر مبتنی بر یک مقیاس تشخیص تجربی تعریف شده‌اند (به‌طور مثال مقیاس ۷۵٪ برای شناسایی درست). کمترین تفاوت محسوس، حداقل تفاوتی در شدت یک محرک است که در ۵٪ موقع قابل شناسایی است (موون، مینور، ۱۳۹۳).

آستانه کمترین تفاوت محسوس (JND) که بیان کننده محدودیت ادراک بصری بشر است در مقایسه تصویر، ارزیابی کیفیت تصویر، سایه‌دار کردن و مانند این‌ها مفید است (وو و همکاران، ۲۰۱۲).

۴-۲- زبان برنده

نتیجه پژوهشی بر نمادهای آوایی زبان فارسی نشان داد که این نشانه‌های آوایی می‌توانند معانی مختلفی را به ذهن مصرف‌کننده منتقل نمایند. به‌طور مثال، اسم برندهایی که دارای صوت‌های پیشین زبان فارسی اعم از «ای»، «کسره»، «فتحه» هستند، معنای کوچک‌تر بودن، ظرفی‌تر بودن، ضعیف‌تر بودن و سبک‌تر بودن را نسبت به اسم برندهایی که دارای صوت‌های پسین زبان فارسی اعم از «ضمه»، «آ» و «او» هستند، در ذهن پاسخگویان متبلور می‌کنند. اسم مناسب برای محصول می‌تواند به شناخته شدن تولیدکننده، ترفع محصول و تبلیغات موثرتر کمک کند (آقازاده و همکاران، ۱۳۹۵).

دیدگاه‌ها در زمینه نام‌گذاری برنده شامل دو دسته می‌شوند. دیدگاه اول، در مورد

به کارگیری اصول نام‌گذاری برنده است؛ که اکثراً بر مطالعاتی که در کشورهای غربی انجام شده (از قبیل آمریکا و اروپا) و بر محضولاتی که به زبان اروپایی غربی نام‌گذاری شده‌اند، مبنی است. با توجه به این دیدگاه، نام‌های برنده نشانه‌های زبانی هستند، بنابراین آن‌ها باید تابع تفاوت‌های ساختاری میان سیستم‌های زبان باشند. دیدگاه دوم، پژوهش‌های نام‌گذاری برنده در سطوح زیرواژه‌ای است؛ شواهد گویای آن است که یک کلمه می‌تواند به طور سلسه‌مراتبی بر طبق واحدهای زیرواژه‌ای آن‌ها پردازش شود. این موارد به‌ویژه در سیستم‌های نشانه‌شناسی نوشتاری از قبیل زبان چینی که ارایه کلمه به ماهیت بصری مرتبط است، وجود دارد. در زبان انگلیسی، عناوین، صورت ساده صداها/آواها است که به شکل واژه/سیلاس‌ها (واحدهای زیرواژه‌ای مثل «IN» و «TENT») و کلمات (واحدهای واژه‌ای مثل «INTENT») گروه شده‌اند (هونگ و همکاران^۱، ۲۰۰۲).

دو رویکرد اصلی در ترجمه نام برندهایی که زبان آن‌ها متفاوت از زبان محلی است وجود دارد: نخست، ترجمه مستقیم که یک تفاوت آوایی را نتیجه می‌دهد اما معنای نام در زبان محلی یکسان است. دوم، ترجمه فونتیک که آوای همسانی را نتیجه می‌دهد اما شاید در زبان محلی تفاوت معنا داشته باشد. هاوارد و همکاران^۲ (۲۰۰۰) نام‌های آوایی مشابه (در مقابل نام‌های با معنای یکسان) را آنالیز کردند و یک اثر قابل ملاحظه بر گمراهی مصرف‌کننده یافتند (هونگ و همکاران، ۲۰۰۲). این می‌تواند برای شرکت‌هایی که می‌خواهند وارد بازار کشورهای دیگر شوند، مهم باشد. زبان نوشتاری برنده در تقليد از نام برنده می‌تواند بر تشخيص تقليدي بودن برنده تاثيرگذار باشد؛ بنابراین انتخاب زبان برنده با توجه به زبان محلی می‌تواند در ايجاد تمایز توسط برنده در محصولات نسبت به برندهای تقليدي موثر باشد.

۲-۵- فرضيه‌های پژوهش

با توجه به مطالب فوق، سه عامل اصلی در تشخيص تقليد توسط مصرف‌کننده تاثيرگذار است که در پژوهش حاضر به بررسی تاثير و نقش آن‌ها خواهيم پرداخت. بنابراین، در اين پژوهش سه فرضيه زير بررسى می‌شود:

H1: زبان برنده، بر تشخيص تقليد توسط مصرف‌کننده تاثيرگذار است.

H2: نوع تقليد، بر تشخيص تقليد توسط مصرف‌کننده تاثيرگذار است.

1. Hong, Pecotich & Shultz
2. Howard , Kerin & Gengler

H3: میزان تغییر، بر تشخیص تقلید توسط مصرف‌کننده تاثیرگذار است.

۳. روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از لحاظ هدف، کاربردی است و از منظر روش پژوهش، آزمایشی یا تجربی محسوب می‌گردد. جامعه هدف، تمامی افرادی است که به نوعی از کالاهای برنده استفاده می‌کنند. به منظور تسهیل در امر پژوهش، چهارچوب نمونه‌گیری شامل دانشجویان در نظر گرفته شد و تعداد ۱۳۴ نفر به عنوان نمونه آماری پژوهش به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. این پژوهش شامل یک ترکیب 2×2 به منظور آزمون تشخیص برنده تقلیدی است. بدین منظور از آزمایش طراحی شده استفاده خواهد شد، بدین شرح که ابتدا تصاویر برنده اصلی و تقلیدی به شرکت‌کنندگان ارایه می‌شود و پس از ارایه هر تصویر، سوالاتی از آنان پرسیده خواهد شد. تصاویر ارایه شده در این پژوهش شامل دو برنده انگلیسی و فارسی (آل استار و هاکوپیان) و تصاویر دستکاری شده مربوط به هر یک در دو بُعد شکل لوگو و نام برنده است. داده‌های حاصل از آزمایش، پس از کدگذاری توسط نرم‌افزار اس‌پی‌اس اس^۱ و آزمون‌های آماری کروسکال والیس و فریدمن تحلیل خواهد شد. علاوه بر این، به منظور تعیین میزان تغییر نسبت به برنده اصلی، تصاویر توسط تکنیک‌های پردازش تصویر تحلیل می‌شوند. در این خصوص ابتدا ویژگی‌های مربوط به تصاویر استخراج می‌گردد و سپس میزان شدت هر ویژگی در هر تصویر محاسبه می‌شود. این داده‌ها به منظور تعیین تفاوت تصاویر، به کار برد خواهد شد.

در مجموع ۱۳۴ شرکت‌کننده در آزمایش شرکت نمودند که ۱۰۴ نفر آن‌ها در آزمایش اصلی شرکت کردند. همچنین به منظور اطمینان از اعتبار ابزار و مراحل آزمایش، پیش‌آزمون یا ساخت ابزار با ۳۰ نفر از شرکت‌کنندگان به شرح ذیل انجام شد.

۱-۳- ساخت ابزار

این مرحله با شرکت‌کنندگانی که در آزمون اصلی نقش نداشتند انجام شد. ابتدا تصویر برنده اصلی به شرکت‌کنندگان نشان داده شد و پس از پنج دقیقه وقفه، تصاویر دستکاری شده به شرکت‌کنندگان ارایه شد. با توجه به پژوهش فالکوسکی و همکارانش (۲۰۱۵) زمان نمایش تصاویر چهار ثانیه در نظر گرفته شد. بین هر تصویر از شرکت‌کنندگان خواسته شد تا پاسخ دهنده آیا تغییری نسبت به برنده اصلی مشاهده کردند یا خیر و اگر تغییر

مشاهده شد، نوع و محل آن را ذکر نمایند. فراوانی پاسخ‌های درست، ضمن تایید زمان کافی برای نمایش تصاویر، صحت ابزار پژوهش را نیز تایید کرد.

جدول ۱- شاخص‌های آماری پیش‌آزمون مربوط به برنده ALL STAR

جدول ۲- شاخص‌های آماری پیش‌آزمون مربوط به برنده هاکوپیان

H9	H8	H7	H6	H5	H4	H3	H2	H1	
۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	تعداد پاسخ
.	.	۱	.	.	.	.	.	.	پاسخ نامعتبر
۱/۹۳	۱/۷۳	۱/۸۶	۱/۵۷	۱/۴۷	۱/۵۳	۱/۷۷	۱/۵۳	۱/۷۳	میانگین
۰/۲۵	۰/۴۵	۰/۳۵	۰/۵۰	۰/۵۱	۰/۵۱	۰/۴۳	۰/۵۱	۰/۴۵	انحراف معیار
۰/۰۶	۰/۲۰	۰/۱۲	۰/۲۵	۰/۲۶	۰/۲۶	۰/۱۹	۰/۲۶	۰/۲۰	واریانس

همان‌طور که مشاهده می‌شود، با توجه به میزان تغییر متفاوت در تصاویر، میانگین تشخیص تقلید در تصاویر متفاوت است و در تصاویر نهم که تصویر اصلی است، تقریباً تشخیص همه شرکت‌کنندگان درست است.

تصاویر ارایه شده شامل یک ترکیب 2×2 است؛ دو برنده ALL STAR و هاکوپیان (زبان برنده انگلیسی و فارسی) و دست‌کاری تصاویر در دو بعد شکل لوگو و نام برنده. برای هر برنده، ۸ تصویر دستکاری شده ایجاد شد؛ ۴ تصویر مربوط به شکل لوگو و ۴ تصویر مربوط به نام برنده بود. به‌طور مثال، حذف "L" از کلمه ALL در برنده ALL STAR و یا تبدیل اسبها در برنده هاکوپیان به فیل. هر تصویر با اختصاص شماره‌ای که از حرف اول نام برنده و یک عدد تشکیل شده مشخص شد که دسته‌بندی تصاویر به سهولت انجام شود.

۳-۲- آزمون اصلی

A9	A8	A7	A6	A5	A4	A3	A2	A1	
۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	تعداد پاسخ
.	.	.	.	.	.	.	.	.	پاسخ نامعتبر
۱/۹۷	۱/۴۳	۱/۸۰	۱/۳۰	۱/۲۰	۱/۴۰	۱/۸۰	۱/۸۷	۱/۳۳	میانگین
۰/۱۸	۰/۵۰	۰/۵۰	۰/۴۷	۰/۴۱	۰/۵۰	۰/۴۱	۰/۳۵	۰/۴۸	انحراف معیار
۰/۰۳	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۲	۰/۱۷	۰/۲۵	۰/۱۷	۰/۱۲	۰/۲۳	واریانس

1. ALL STAR

این آزمایش از پژوهش فالکوسکی و اولزفسکا (۲۰۱۵) اقتباس گردیده است که رویکرد DRM را مورداستفاده قرار داده‌اند. ابتدا به شرکت‌کنندگان گفته شد این آزمون در زمینه تشخیص برنده انجام خواهد شد.

به‌منظور آزمون یادآوری برنده، قبل از انجام آزمایش از شرکت‌کنندگان خواسته شد تا به این سوال پاسخ دهنده: نام برندهایی که در زمینه پوشак (رسمی و ورزشی، اعم از مردانه و زنانه) به یاد دارید را بنویسید؟

پس از جمع‌آوری پاسخ‌ها، تصویر برنده اصلی (آل‌استار و هاکوپیان) به شرکت‌کنندگان نشان داده شد و از آنان خواسته شد تا آن‌ها را به خاطر بسپارند. پس از ۱ ساعت زمان استراحت، تصاویر دستکاری شده و تصویر برنده اصلی به شرکت‌کنندگان نشان داده شد. پس از انجام پیش‌آزمون و مشاهده یک مورد عدم‌پاسخ، زمان نمایش هر تصویر افزایش یافت؛ بدین قرار که هر تصویر پنج ثانیه نمایش داده شد. بعد از هر تصویر، از شرکت‌کنندگان خواسته شد ضمن تشخیص اصلی یا تقليدي بودن تصویر، در صورت تقليدي بودن تصویر برنده، نوع، محل تغيير و ميزان تغيير را ذكر نمایند و سپس به‌منظور جلوگيري از سوگيري ذهنی و رفع درگيري ذهنی شرکت‌کنندگان با تصویر قبلی، يك معادله رياضي ساده به آنان ارایه شد و از آنان خواسته شد آن را حل نمایند. درنهایت، پاسخ‌ها به‌منظور تجزيه و تحليل آماری كدگذاري و وارد نرم‌افزار شد.

پس از انجام آزمایش و جمع‌آوری داده‌ها، تصاویر و داده‌های موردنیاز در مرحله پردازش تصویر مورداستفاده قرار گرفت.

۳-۳- پردازش تصویر

به مجموعه عملیات و پردازش‌هایی که در راستای آنالیز تصویر در زمینه‌های مختلف انجام می‌شود، علم پردازش تصویر گفته می‌شود. مهم‌ترین مفهوم در پردازش تصویر، مفهوم پیکسل است. پیکسل که برگرفته شده از کلمه پیکچر المنت^۱ است، نقطه‌های بسیار ریز مربع‌شکلی هستند که از تجمع آن‌ها، تصویر روی صفحه‌نمایش یا روی کاغذ (توسط چاپگر) شکل می‌گیرد. همان‌طور که بیت، کوچک‌ترین واحد اطلاعات قابل پردازش توسط کامپیوتر است، پیکسل نیز کوچک‌ترین عنصر سخت‌افزار و نرم‌افزار نمایشی یا چاپی است که برای شکل گرفتن تصاویر مورداستفاده قرار می‌گیرد. مقدار هر پیکسل در یک یا چند بیت اطلاعات، ذخیره می‌شود. برای تصاویر ساده تکرنگ،

1. Picture Elements

یک بیت برای نشان دادن هر پیکسل کافی است اما در تصاویر رنگی و سایه‌های خاکستری، هر پیکسل نیاز به بیش از یک بیت اطلاعات دارد. هر چه از بیتهای بیشتری برای نشان دادن یک پیکسل استفاده شود، رنگها و سایه‌های خاکستری بیشتری را می‌توان نشان داد. غلظت نقاط یا همان رزولوشن، وضوح تصویر را تعیین می‌کند. این ویژگی با واحد نقطه در اینچ (dpi) و یا با تعداد ردیفها و ستونها سنجیده می‌شود. تصاویر را می‌توان به موارد زیر دسته‌بندی نمود:

الف: تصاویر دودویی^۱: این دسته از تصاویر تنها دارای دو ارزش مجزا می‌باشند که شامل یک آرایه منطقی به صورت صفر با عنوان (Off Pixel) و آرایه منطقی دیگری به صورت یک با عنوان (On Pixel) است.

ب: تصاویر خاکستری^۲: فرمت این دسته از تصاویر به صورت خاکستری است.

ج: تصاویر رنگی^۳: فرمت این دسته از تصاویر به صورت رنگی است.

د: تصاویر رقومی (دیجیتالی): تصاویر سنجش شده که از تعداد زیادی مربعات کوچک (پیکسل) تشکیل شده‌اند. هر پیکسل دارای یک شماره رقمه (Digital Number) است که بیانگر مقدار روشنایی آن پیکسل است. به این نوع تصاویر، تصاویر رسترنی هم می‌گویند. تصاویر رسترنی دارای سطر و ستون می‌باشند (ولی‌زاده، ۱۳۸۸).

با توجه به این که تصاویر برنده تقلیدی نسبت به برنده اصلی دارای تفاوت‌هایی است، از تکنیک‌های پردازش تصویر به منظور تعیین میزان این اختلاف استفاده شد. بدین منظور، مهم‌ترین ویژگی‌هایی از برندهای اصلی و تقلیدی که می‌تواند در تشخیص تقلید موثر باشد، استخراج می‌گردد. این ویژگی‌ها مبنایی برای مقایسه تصاویر و محاسبه میزان اختلاف آن‌ها خواهند بود. در نهایت با استفاده از تکنیک‌های پردازش تصویر، میزان تغییر هر تصویر نسبت به تصویر برنده اصلی به دست خواهد آمد که در بررسی تاثیر میزان تقلید بر تشخیص تقلید مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

گام‌های این مرحله شامل موارد ذیل است:

۱. گردآوری تصاویر برندهای مورد آزمایش از پایگاه داده تصاویر در کامپیوتر.
۲. بررسی تصویر ورودی و استخراج ویژگی‌ها با روش‌های زیر:
  - الف: ویژگی HOG: تصویر پیکسل به پیکسل بررسی می‌شود. با توجه به مقدار هر پیکسل و پیکسل‌های مجاور جهت پیکسل‌ها به منظور بررسی جهت خطوط بررسی می‌گردد.

1. Binary
2. Grayscale
3. RGB

ب: ویژگی LBP: مانند ویژگی HOG تصاویر پیکسل به پیکسل بررسی شده و با توجه به تفاوت مقادیر لبه‌های اجزای تصویر به منظور تعیین تعداد اشیای داخل تصویر، مشخص می‌شود.

ج: ویژگی Zernik: به منظور عدم حساسیت نسبت به چرخش تصویر، از این ویژگی استفاده می‌شود. تصاویر به دوایر متحدم‌المرکز تقسیم شده و تعداد اشیا و جهت‌ها در دوایر بررسی می‌شود.

د: ویژگی Fuzzy Histogram: با توجه به ۹ رنگ اصلی، به پیکسل‌ها مقدار داده می‌شود. مقدار هر پیکسل، میانگین این ۹ رنگ اصلی است که رنگ آن پیکسل را مشخص می‌کند. این ویژگی اختلاف در رنگ‌ها را بررسی می‌نماید.

۳. تصاویر با یکدیگر مقایسه شده و فاصله تصاویر محاسبه می‌گردد.

۴. نظر شرکت‌کنندگان در آزمون (آزمودنی‌ها)، با مقدار فاصله محاسبه شده تصاویر در مرحله ۳ مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۴. یافته‌های پژوهش

۱-۴- توصیف جامعه‌شناختی نمونه آماری پژوهش

در پژوهش حاضر تعداد ۱۳۴ نفر از دانشجویان مدیریت شهر رشت شرکت داشتند که ۱۰۴ نفر در آزمون اصلی و ۳۰ نفر در پیش‌آزمون شرکت داده شدند. به ترتیب $\frac{73}{3}$ درصد، ۲۰ درصد و $\frac{6}{7}$ درصد در باره سنی ۲۰-۲۵، ۲۴-۲۵ و بالای ۳۰ سال قرار دارند. همچنین $\frac{26}{7}$ از دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد و $\frac{73}{3}$ از دانشجویان در مقطع کارشناسی مشغول به تحصیل هستند.

۲-۴- نتایج مربوط به نوع تقلید و زبان برنده

با توجه به فرضیه‌های اول و دوم پژوهش، به منظور بررسی تاثیر نوع تقلید و زبان برنده در تشخیص تقلید توسط مصرف‌کننده، تصاویر هر برنده به دو دسته (چهار تصویر اول، تقلید از شکل لوگو؛ و چهار تصویر دوم، مربوط به تقلید از نام برنده است) تقسیم می‌شود. پس از انجام آزمایش، چنانچه در قسمت قبل توضیح داده شد، بعد از ارایه هر تصویر، از شرکت‌کنندگان خواسته شد تا پاسخ دهند که آیا تصویر نسبت به برنده اصلی تغییر داشته یا نه؟ و نوع و میزان تغییر را مشخص نمایند. به منظور بررسی تاثیر زبان برنده بر تشخیص تقلید، در آزمون فریدمن داده‌های مربوط به تصاویر برنده آل استار و

برند هاکوپیان با هم مقایسه شد و به منظور بررسی تاثیر نوع تقلید، از داده های مربوط به چهار تصویر اول و چهار تصویر دوم در هر برنده استفاده شد.

به منظور بررسی تاثیر نوع تقلید (شکل لوگو یا نام برنده) و زبان برنده (فارسی یا انگلیسی)، از آزمون فریدمن استفاده شد. در آزمون فریدمن که فرض صفر همانند تحلیل واریانس، بیانگر تساوی میانگین ها است، مقدار معناداری کمتر از 0.05 به معنای رد فرض صفر، یعنی تفاوت معنادار گروه های مقایسه شده است. جدول ۳ فراوانی پاسخ های شرکت کنندگان را نشان می دهد.

تفاوت معنادار میان تصاویر مربوط به برنده آل استار و برنده هاکوپیان، بیان گر تاثیر آشنایی با زبان برنده و تفاوت معنادار بین تشخیص ها در چهار تصویر اول در هر برنده و چهار تصویر دوم، بیانگر تاثیر نوع تقلید در تشخیص شرکت کنندگان است.

جدول ۳- فراوانی پاسخ شرکت کنندگان

ردیف	شماره تصویر	درصد تشخیص غلط برنده تقلیدی	درصد تشخیص درست برنده تقلیدی
۱	A1	۶۰/۶	۳۹/۴
۲	A2	۱۵/۴	۸۴/۶
۳	A3	۵/۸	۹۴/۲
۴	A4	۳۲/۷	۶۷/۳
۵	A5	۶۳/۵	۳۶/۵
۶	A6	۸۸/۵	۱۱/۵
۷	A7	۳۹/۴	۶۰/۶
۸	A8	۵۳/۸	۴۶/۲
۹	H1	۴۱/۳	۵۸/۷
۱۰	H2	۲۹/۸	۷۰/۲
۱۱	H3	۲۱/۲	۷۸/۸
۱۲	H4	۵۸/۷	۴۱/۳
۱۳	H5	۴۴/۲	۵۵/۸
۱۴	H6	۲۲/۱	۷۷/۹
۱۵	H7	۱۴/۴	۸۵/۶
۱۶	H8	۲۹/۸	۷۰/۲

جدول ۴- نتایج آزمون فریدمن برند آل استار و هاکوپیان در کل آزمون فریدمن

۱۰۴ ۱۱/۳۷۸ ۱ ۰/۰۰۱	تعداد خی دو درجه آزادی ضریب معناداری
-----------------------------	---

رتبه‌ها

میانگین رتبه‌ها	
۱/۳۵	All star
۱/۶۵	هاکوپیان

جدول ۴، نتایج آزمون فریدمن مربوط به تحلیل واریانس داده‌های برنده‌آل استار و هاکوپیان در کل است که سطح معناداری ۰،۰۰۵، کمتر از ۰،۰۵ است؛ بنابراین در سطح اطمینان ۹۵ درصد، تفاوت تشخیص برنده تقلیدی آل استار و هاکوپیان در بین شرکت‌کنندگان از نظر آماری معنادار است. درنتیجه می‌توان گفت تفاوت در تشخیص تقلید در شرکت‌کنندگان، ناشی از تفاوت زبانی دو برنده مورد آزمایش است و زبان برنده در تشخیص تقلید مصرف‌کنندگان تاثیرگذار است. این بیانگر صحت فرضیه اول پژوهش می‌باشد.

جدول ۵- نتایج آزمون فریدمن نوع تقلید به تفکیک

میانگین رتبه‌ها	
۲/۸۸	شکل لوگو. All star
۱/۶۳	All star. نام برنده.
۲/۵۲	شکل لوگو. هاکوپیان
۲/۹۷	نام برنده. هاکوپیان

آزمون فریدمن

۱۰۴ ۸۳/۸۰۵ ۳ ۰/۰۰	تعداد خی دو درجه آزادی ضریب معناداری
----------------------------	---

جدول ۵، نتایج تحلیل واریانس آزمون فریدمن داده‌ها مربوط به نوع تقليد (تقليد در شکل لوگوی All star، نام برنده All star، شکل لوگوی هاکوپیان و نام برنده هاکوپیان) است. سطح معناداری ۰/۰۰، نشان‌دهنده تفاوت در تشخيص برنده تقليدی بین انواع تقليد در سطح اطمینان ۹۵ درصد است. رتبه‌بندی گروه‌ها حاکی از تشخيص درست برنده تقليدی به ترتیب در نام برنده هاکوپیان، شکل لوگوی All star، شکل لوگوی هاکوپیان و نام برنده آل‌استار است. طبق نتایج، گمراهی مصرف‌کننده در برنده هاکوپیان در شکل لوگو و در برنده آل‌استار در نام برنده بیشتر است که نشان‌دهنده نقش زبان برنده در تاثیر نوع تقليد بر تشخيص تقليد است. اين نقش می‌تواند نقش تعديل‌گری زبان برنده باشد.

با توجه به نتایج مربوط به جدول ۵، نوع تقليد در هر برنده بر تشخيص تقليد توسط مصرف‌کننده تاثيرگذار است؛ اما برای بررسی اين تاثير در كل، باید داده‌های مربوط به چهار تصویر اول در دو برنده و چهار تصویر دوم در دو برنده را مقایسه کنيم. اين داده‌های مربوط به نوع تقليد از برنده اصلی بدون در نظر گرفتن زبان برنده است.

جدول ۶- نتایج آزمون فریدمن نوع تقليد در كل

آزمون فریدمن

۱۰۴	تعداد
۲۲/۰۰	خی دو
۱	درجه آزادی
۰/۰۰	ضریب معناداری

رتبه‌ها

میانگین رتبه‌ها	
۱/۲۹	نام برنده
۱/۷۱	شکل لوگو

جدول ۶، تحلیل واریانس آزمون فریدمن، تقليد شکل لوگو و نام برنده را نشان می‌دهد. سطح معناداری ۰/۰۰، نشان‌دهنده تفاوت معنادار در سطح اطمینان ۹۵ درصد بین تشخيص تقليد از شکل لوگو و نام برنده است. طبق رتبه‌بندی آزمون، تشخيص تقليد شکل لوگو بيشتر از نام برنده است بنابراین نوع تقليد می‌تواند بر تشخيص تقليد موثر باشد. بنابراین، فرضیه دوم پژوهش نیز قابل پذیرش است.

نتایج آزمون ناپارامتری کروسکال والیس مربوط به يادآوری برنده هاکوپیان در جدول ۷

نشان داده شده است.

جدول ۷- نتایج آزمون کروسکال والیس یادآوری برنده

میانگین تشخیص برنده هاکوپیان	
۴۹/۹۵۶	خی دو
۱	درجه آزادی
.۰۰۰	ضریب معناداری

متغیر گروه‌بندی: یادآوری برنده هاکوپیان

بر اساس جدول ۷، مقدار سطح معناداری (χ^2 یا مقدار P) در متغیر یادآوری برنده هاکوپیان برابر 0.000 است و چون این مقدار کمتر از 0.05 است، تفاوت مشاهده شده میان میانگین تشخیص‌های شرکت‌کنندگان نسبت به یادآوری آن‌ها در مورد برنده هاکوپیان از نظر آماری در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنادار است؛ بنابراین تفاوت‌ها در تشخیص تقلید می‌تواند ناشی از یادآوری برنده اصلی باشد؛ به عبارت دیگر، مصرف کنندگانی که از قبل با برنده اصلی آشنایی داشته و در موقعیت مواجهه با برنده تقلیدی، تصویری از برنده اصلی در ذهن خود دارند، نسبت به دیگران بیش‌تر وجود تقلید را متوجه می‌شوند. میزان یادآوری برندهای هاکوپیان و آل استار به ترتیب $58/8$ درصد و 1 درصد بوده که عدم یادآوری برنده آل استار توسط شرکت‌کنندگان می‌تواند ناشی از تبلیغات ضعیف این برنده در ایران باشد. همان‌طور که مشاهده می‌کنید، در برنده هاکوپیان تشخیص درست تقلید بیش‌تر از برنده آل استار بوده و این در حالی است که یادآوری برنده هاکوپیان در بین شرکت‌کنندگان بیش‌تر است.

۴-۳- نتایج مربوط به میزان تقلید

با توجه به فرضیه سوم پژوهش، در این پژوهش از تکنیک‌های پردازش تصویر به منظور تعیین میزان تقلید از برنده اصلی استفاده شد. در قسمت روش‌شناسی پژوهش، توضیحاتی در خصوص پردازش تصویر ارایه شد. تفاوت شدت هر ویژگی در هر تصویر نسبت به تصویر اصلی، توسط تکنیک‌های پردازش تصویر و با استفاده از نرم‌افزار متلب (Matlab) محاسبه شد که مقادیر در جدول ۸ و ۹ گزارش شده است. با محاسبه شدت هر ویژگی در هر پیکسل، برای هر تصویر ماتریسی ایجاد می‌شود که درایه‌های آن متناظر با پیکسل‌های هر تصویر است. با محاسبه فاصله این ماتریس‌ها با ماتریس ایجاد شده از

تصویر پرند اصلی، تغییر در هر تصویر به دست می‌آید.

جدول ۸- تغییر در هر تصویر برنده آل استار به تفکیک ویژگی

A8	A7	A6	A5	A4	A3	A2	A1	ویژگی	ردیف
۰/۰۲	۰/۰۲	۰/۰۳	۰/۰۸	۰/۰۲	۰/۰۸	۰/۰۶	۰/۰۲	هیستوگرام رنگ قرمز	۱
۰/۰۱	۰/۰۲	۰/۰۲	۰/۰۷	۰/۰۳	۰/۰۷	۰/۰۵	۰/۰۳	هیستوگرام رنگ سبز	۲
۰/۰۲	۰/۰۲	۰/۰۲	۰/۰۷	۰/۰۳	۰/۰۷	۰/۰۵	۰/۰۳	هیستوگرام رنگ آبی	۳
۰/۱۵	۰/۱۶	۰/۰۸	۰/۰۷	۵/۰۰	۰/۱۲	۰/۱۷	۰/۱۷	هیستوگرام فازی	۴
۰/۰۲	۰/۰۲	۰/۰۲	۰/۰۷	۰/۰۳	۰/۰۷	۰/۰۵	۰/۰۲	HoG هیستوگرام	۵
۰/۶۷	۰/۴۲	۰/۴۲	۰/۴۶	۰/۴۴	۰/۳۱	۰/۳۵	۰/۲۵	Zernik بردار	۶
۰/۰۴	۰/۰۴	۰/۰۴	۰/۰۱	۰/۰۲	۰/۰۶	۰/۱۷	۰/۰۱	آنتروپی	۷
۰/۰۰	۰/۱۳	۰/۰۰	۲/۷۳	۰/۰۰	۰/۱۳	۰/۰۷	۰/۰۰	تعداد اشیا	۸
۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۴۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	تعداد اشیای افقی	۹
۰/۵۰	۰/۵۰	۰/۵۰	۹/۷۵	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۵۰	۰/۲۵	تعداد اشیای عمودی	۱۰
۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۱	۰/۰۰	همبستگی رنگ‌ها- افقی	۱۱
۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۱	۰/۰۰	همبستگی رنگ‌ها- عمودی	۱۲
۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۲	۰/۰۰	همبستگی رنگ‌ها- قطری	۱۳

جدول ۹- تغییر در هر تصویر برندها کوپیان به تفکیک ویژگی

H8	H7	H6	H5	H4	H3	H2	H1	ویژگی	ردیف
۵/۲۰	۵/۲۸	۵/۲۴	۴/۸۴	۴/۷۴	۵/۲۲	۵/۳۱	۵/۲۸	هیستوگرام رنگ قرمز	۱
۸/۶۷	۸/۸۰	۸/۷۳	۸/۱۳	۷/۹۴	۸/۶۹	۸/۸۲	۸/۸۰	هیستوگرام رنگ سبز	۲
۶/۱۴	۶/۲۴	۶/۱۹	۵/۷۵	۵/۶۱	۶/۱۶	۶/۲۶	۶/۲۴	هیستوگرام رنگ آبی	۳
۲۳/۴۰	۲۴/۳۷	۲۳/۹۱	۲۲/۱۰	۲۲/۰۰	۲۳/۴۷	۲۴/۰۰	۲۳/۸۰	هیستوگرام فازی	۴
۸/۲۷	۸/۴۱	۸/۳۳	۷/۷۵	۷/۵۷	۸/۲۹	۸/۴۳	۸/۴۰	HoG هیستوگرام	۵
۲/۶۲	۱/۵۱	۰/۹۴	۱/۱۶	۱/۱۲	۳/۲۰	۲/۸۳	۳/۴۵	Zernik بردار	۶
۰/۸۴	۰/۸۵	۰/۸۶	۰/۸۵	۰/۸۴	۰/۸۵	۰/۸۵	۰/۸۵	آنتروپی	۷
۰/۸۰	۰/۹۳	۰/۶۰	۰/۸۰	۰/۶۷	۰/۹۳	۰/۵۳	۰/۸۷	تعداد اشیا	۸
۰/۰۰	۱/۰۰	۱/۵۰	۰/۰۰	۰/۵۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۰/۵۰	تعداد اشیای افقی	۹
۰/۶۷	۱/۰۰	۰/۱۷	۰/۶۷	۰/۵۰	۱/۰۰	۰/۰۰	۰/۸۳	تعداد اشیای عمودی	۱۰
۰/۰۲	۰/۰۲	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۱	همبستگی رنگ‌ها- افقی	۱۱
۰/۰۲	۰/۰۲	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۱	همبستگی رنگ‌ها- عمودی	۱۲
۰/۰۴	۰/۰۴	۰/۰۴	۰/۰۴	۰/۰۴	۰/۰۴	۰/۰۴	۰/۰۴	همبستگی رنگ‌ها- قطری	۱۳

مقادیر مربوط به ویژگی‌ها، هموارد نبوده و نباید در محاسبه میانگین از آن‌ها استفاده کرد. به همین دلیل با محاسبه نسبت تغییر در هر ویژگی به بالاترین تغییر در همان ویژگی، مقادیر مربوط به ویژگی‌ها هموارد شده و با محاسبه میانگین تغییرات در هر تصویر، میزان تقليید آن تصویر از برنده اصلی به دست می‌آید که در جدول ۱۱ و ۱۲ نشان داده شده است. لازم به ذکر است که ضریب هر ویژگی، در محاسبه میانگین تغییرات، برابر با یک در نظر گرفته شده است. بدین معنا که میزان تاثیر تغییر در هر ویژگی، بر تغییر ادراک شده توسط مصرف‌کننده، یکسان فرض شده است.

به طور مثال، میزان تقليید A3 برابر است با:^۱

$$[(0/0.8 \div 0/0.8) \times 100 \times 1] + [(0/0.7 \div 0/0.7) \times 100 \times 1] + \dots + [(0/0.0 \div 0/0.2) \times 100 \times 1] \div 13 = 35/99$$

۱. اعداد در محاسبه میزان تقليید، با چهار رقم اعشار استفاده شده‌اند.

جدول ۱۰- ماکریم تغییر در هر ویژگی

ردیف.	ویژگی	میزان تغییر در Star	میزان تغییر در All	میزان تغییر در کل	میزان تغییر در میان تغییرات	Zernik	HOG	بیستوگرام فازی	بیستوگرام زنگ آنژ	بیستوگرام زنگ بیز	بیستوگرام زنگ پرو	بیستوگرام زنگ هدی	بیستوگرام زنگ افقی	تعداد اشیای افقی	تعداد اشیای عمودی	تعداد اشیای افقی	همبستگی زنگها- عمودی	همبستگی زنگها- افقی	همبستگی زنگها- قدری
۰/۰۲	۰/۰۱	۰/۰۱	۹/۷۵	۴	۲/۷۳	۰/۱۷	۰/۶۷	۰/۰۷	۵	۰/۰۷	۰/۰۷	۰/۰۸							
۰/۰۴	۰/۰۲	۰/۰۲	۱	۲	۰/۹۳	۰/۸۶	۳/۴۵	۸/۴۳	۲۴/۳۷	۶/۲۶	۸/۸۲	۵/۳۱							

اکنون می‌توان درصد تغییرات در هر تصویر را با درصد فراوانی تشخیص‌های درست شرکت‌کنندگان مربوط به هر تصویر مقایسه کرد. با توجه به تعریف آستانه افتراقی ادراک (JND)، کمترین تفاوت محسوس، میزان تغییری است که برای مقادیر تغییر بیش‌تر از آن، اکثر شرکت‌کنندگان در اکثر موقع موفق به تشخیص تغییر شوند؛ و برای مقادیر تغییر کمتر از آن، اکثر شرکت‌کنندگان در اغلب موقع گمراه شوند. این میزان در جدول‌های ۱۱ و ۱۲ با خط قرمز نشان داده شده است.

با توجه به جدول‌های ۱۱ و ۱۲، مقادیر مربوط به تصاویر A5 و A2 و H1 و H6 در مقایسه با مقادیر دیگر غیرعادی به نظر می‌رسند که می‌تواند ناشی از عواملی مانند نوع تقلید، زبان برند و یا عوامل دیگر باشد. ضریب معناداری آزمون همبستگی اسپیرمن برابر ۰/۰۴ و میزان همبستگی برابر ۰/۵۰۸ است. همان‌طور که در جدول ۱۳ مشاهده می‌شود، RF فراوانی تشخیص درست شرکت‌کنندگان و CR میزان تقلید است. با توجه

به اینکه ضریب معناداری آزمون از $0/05$ کمتر است وجود همبستگی تایید می‌شود و بنابراین فراوانی تشخیص درست شرکت‌کنندگان با میزان تغییر در این تصاویر رابطه دارد. همچنین میزان این همبستگی $0/508$ است که بیانگر شدت همبستگی است.

جدول ۱۱- میزان تقلید برنده All star

A6	A5	A1	A8	A7	A4	A2	A3	شماره تصویر
۸۸/۵	۶۳/۵	۶۰/۶	۵۳/۸	. ۳۹/۴	۳۲/۷	۱۵/۴	۵/۸	فراوانی تشخیص غلط برنده تقلیدی
۱۱/۵	۳۶/۵	۳۹/۴	۴۶/۲	۶۰/۶	۶۷/۳	۸۴/۶	۹۴/۲	فراوانی تشخیص درست برنده تقلیدی
۱۶/۸۷	۵۹/۱۴	۱۳/۶۳	۱۶/۹۹	۱۷/۰۵	۲۵/۲۰	۵۷/۴۸	۳۵/۹۹	میزان تقلید ^۱

جدول ۱۲- میزان تقلید برندها کوپیان

H4	H5	H1	H2	H8	H6	H3	H7	شماره تصویر
۵۸/۷	۴۴/۲	۴۱/۳	۲۹/۸	۲۹/۸	۲۲/۱	۲۱/۲	۱۴/۴	فراوانی تشخیص غلط
۴۱/۳	۵۵/۸	۵۸/۷	۷۰/۲	۷۰/۲	۷۷/۹	۷۸/۸	۸۵/۶	فراوانی تشخیص درست
۷۶/۰۶	۷۹/۲۷	۸۹/۱۹	۸۴/۲۸	۸۵/۷۷	۸۱/۴۷	۹۳/۱۲	۹۱/۵۶	میزان تقلید ^۲

جدول ۱۳- نتایج آزمون همبستگی اسپیرمن

CR		
۰/۵۰۸	ضریب همبستگی	
۰/۰۴	ضریب معناداری (دوطرفه)	RF
۱۶	تعداد	

علاوه بر این، نتایج آزمون همبستگی اسپیرمن در مورد برندها کوپیان به ترتیب برای شدت همبستگی و ضریب معناداری $۰/۰۳$ و $۰/۰۷۶$ محاسبه شد. در مورد برند آل استار،

۱. میانگین ($100 \times$ (بیشترین تغییر در هر ویژگی / تغییر در هر ویژگی)) مربوط به هر تصویر۲. میانگین ($100 \times$ (بیشترین تغییر در هر ویژگی / تغییر در هر ویژگی)) مربوط به هر تصویر

ضریب معناداری برابر 0.03 بود که بیانگر عدم همبستگی بین میزان تغییر و تشخیص تقلید است. با توجه به عدم یادآوری در مورد این برند، می‌توان نتیجه گرفت یادآوری برند در رابطه بین میزان تقلید و تشخیص تقلید نقش ایفا می‌نماید که در پژوهش‌های آتی قابل بررسی است.

۵. بحث و نتیجه گیری

اهمیت برند و برنده‌سازی در برنامه‌های بازاریابی، برخی شرکت‌ها را بر آن داشته تا به تقلید از برند شرکت‌های پیش رو در بازار دست بزنند. از آنجا که مهم‌ترین بخش در برنده‌سازی، تصویر برند یا لوگوی محصولات است، درک چگونگی فرآیند به‌ذهن سپاری و بازیابی اطلاعات مربوط به برند از حافظه توسط مصرف‌کننده، از مسایل اساسی بازاریابان محسوب می‌گردد. تغییر در لوگوی محصول، یکی از اصلی‌ترین روش‌های تقلید و همچنین یکی از تصمیمات بازاریابی است که شرکت‌ها به‌منظور همگام‌سازی برند با مقتضیات زمانی و اجتماعی می‌گیرند. این تغییر می‌تواند بر آگاهی نسبت به برند و پردازش اطلاعات مربوط به برند موثر باشد؛ به طوری که تغییر ماهرانه در برند می‌تواند به سادگی پردازش ذهنی کمک نماید.

آن‌چه در این‌جا حایز اهمیت است، تاثیر نوع و میزان تقلید از برند اصلی بر فرآیند ادراک و پردازش اطلاعات مربوط به برند است؛ بنابراین، این پژوهش سعی در بررسی تاثیر میزان تقلید، نوع تقلید و نقش زبان برند در تشخیص برند تقلیدی از برند اصلی دارد. بدین منظور، از آزمایش طراحی شده و تکنیک‌های پردازش تصویر استفاده گردید. داده‌های حاصل از آزمایش، به‌منظور تعیین تاثیر نوع تقلید، زبان برند و یادآوری برند در فرآیند ادراک تجزیه و تحلیل شد و از تکنیک‌های پردازش تصویر به‌منظور تعیین میزان تغییر تصویر برند و تعیین حد آستانه افتراقی ادراک به عنوان معیاری برای تمیز بین برند اصلی و تقلیدی استفاده گردید.

نتایج تحلیل داده‌های آزمایش مربوط به فرضیه اول، حاکی از آن است که در تشخیص برند تقلیدی، زبان برند تاثیرگذار است، بنابراین، آشنایی با زبان برند، در پردازش ذهنی تصویر برند موثر است؛ که با یافته‌های آنگ ولی (۲۰۰۳) مطابقت دارد. تفاوت‌های زبان، بر فرآیند پردازش اطلاعات و بازیابی اطلاعات از حافظه مصرف‌کننده موثر است؛ بنابراین توجه به زبان برند در انتخاب برند برای ورود به بازار یا بخش‌های دیگر بازار الزامی است. علاوه بر این، در زبان فارسی تقلید از شکل لوگو و در زبان انگلیسی تقلید از

نام برنده در گمراهی مصرف‌کننده موثرتر خواهد بود. این یافته با نتایج پژوهش روکس و همکاران (۲۰۱۵)، شرمن و موران (۲۰۱۰)، هاوارد و همکاران (۲۰۰۰) همخوانی دارد. البته در زبان فارسی یافته‌ها حاکی از تاثیر تقلید از شکل لوگو بر گمراهی مصرف‌کننده است که این تفاوت می‌تواند به خاطر آشنایی با زبان فارسی یا ویژگی‌های زبان فارسی باشد. در کل، یافته‌ها، همان‌طور که در فرضیه دوم بیان شده، حاکی از تاثیر بیشتر تقلید از نام برنده بر گمراهی مصرف‌کننده است که با یافته‌های پژوهشگران ذکر شده همخوانی دارد. در این خصوص، توصیه می‌شود شرکت‌ها علاوه بر نام برنده از لوگو یا نماد خاصی نیز استفاده نمایند، چراکه با توجه به یافته‌ها، این باعث تقویت ویژگی تمایزبخشی برنده و کاهش گمراهی ناشی از تقلید خواهد شد. همچنین یافته‌ها حاکی از آن است که زبان برنده در رابطه‌ی میان نوع تقلید و تشخیص تقلید می‌تواند نقش تعديل‌گر ایفا نماید. یافته‌ها همچنین تاثیر یادآوری برنده اصلی بر تشخیص درست برنده تقلیدی را نشان می‌دهند. با توجه به عدم یادآوری برنده آل استار توسط شرکت‌کنندگان و این‌که فراوانی گمراهی در این برنده بیشتر از هاکوپیان است، می‌توان نتیجه گرفت تبلیغات ضعیف و عدم آگاهی از برنده توسط مصرف‌کننده می‌تواند از طریق عدم یادآوری برنده در موقعیت خرید، سبب گمراهی و کاهش اعتماد به برنده گردد. این یافته‌ها نشان از اهمیت تبلیغات، خصوصاً برنده‌سازی دارد.

علاوه بر این، در بررسی فرضیه سوم، نتایج استفاده از تکنیک‌های پردازش تصویر، میزان تغییر در تصاویر دست‌کاری‌شده را نشان داد. با مقایسه میانگین نسبت تغییرات در هر ویژگی با فراوانی پاسخ‌های شرکت‌کنندگان، مقدار ۱۷ درصد تغییر در برنده آل استار و ۷۶ تا ۷۹ درصد تغییر در برنده هاکوپیان برای آستانه افتراقی ادراک مصرف‌کننده به دست آمد. لازم به ذکر است که مقادیر مربوط به تصاویر A5 و A2 و H1 و H6 در مقایسه با مقادیر دیگر، ناهمخوانی داشتند که می‌تواند ناشی از عواملی مانند نوع تقلید، زبان برنده و یا عوامل دیگر باشد. با این وجود، مقادیر متفاوت آستانه افتراقی ادراک برای دو برنده، ناقض نتایج قبلی نیست. در نهایت، چنان‌چه تغییر در تصویر برنده یا لوگوی محصول، تغییری کم‌تر از محدوده مربوط به آستانه افتراقی را در پی داشته باشد، پیش‌بینی می‌شود مصرف‌کنندگان در اغلب موارد در تشخیص برنده تقلیدی گمراه شوند و در صورتی که این مقدار بیشتر باشد، پیش‌بینی می‌شود مصرف‌کنندگان در اغلب موارد قادر به تمیز برنده اصلی از برنده تقلیدی شوند. نکته جالب توجه این است که تغییرات محاسبه‌شده برای تصاویر برنده هاکوپیان بسیار بیشتر از برنده آل استار است

كه نشان دهنده حساسیت بیشتر شرکت کنندگان به تغییر در برنده آلاستار است. از آنجا که در پژوهش‌های انجام شده تاکنون میزان تغییر به شیوه این پژوهش محاسبه نشده، عامل میزان تغییر ایجاد شده در برندها نادیده انگاشته شده است. توصیه می‌شود اهمیت میزان تغییر ایجاد شده توسط انواع تقليد در ادراک مصرف کننده بررسی شود. همان‌طور که مشاهده می‌شود، گمراهی کمتر در برندها کوپیان می‌تواند ناشی از تغییر بیشتر در این برنده باشد.

پیشنهادها و محدودیت‌های پژوهش محدودیت‌های پژوهش

- ۱- اولین محدودیت، مربوط به شرایط آزمایش می‌شود. به دلیل کنترل عوامل احتمالی، آزمایش در شرایط کنترل شده انجام شد که تعمیم‌پذیری نتایج را به شرایط واقعی محدود می‌نماید.
- ۲- اعضای نمونه به دلیل شرایط آزمایش، از بین دانشجویان مدیریت انتخاب شدند. این تعمیم‌پذیری نتایج را به جامعه محدود می‌نماید.
- ۳- استفاده از یک سطح برنده (سطح تیپولوژی)، تعمیم‌پذیری نتایج این پژوهش را محدود می‌نماید.

پیشنهادهای پژوهشی

- ۱- در پژوهش‌های آتی انجام این آزمون در فروشگاه می‌تواند علاوه بر افزایش تعداد نمونه، که به دقت در نتایج منجر می‌شود، در بین خریداران حقیقی انجام شود؛ که بر تعمیم‌پذیری نتایج می‌افزاید.
- ۲- انجام آزمایش به طور مجزا با هر شرکت کننده می‌تواند بر قابلیت اعتماد نتایج بیفزاید.
- ۳- پژوهش‌های آتی می‌تواند در سطوح دیگر برنده و یا در همه جوانب برنده انجام شود.
- ۴- پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی، میزان اهمیت هر یک از ویژگی‌های بیان شده بررسی شود و اهمیت آن‌ها در تشخيص تفاوت تعیین گردد.
- ۵- با توجه به یافته‌های پژوهش، پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی میزان تاثیرگذاری و نقش هر یک از این عوامل در تشخيص تقليد بررسی و این عوامل با توجه به اهمیتشان رتبه‌بندی شوند.

پیشنهادهای کاربردی

- ۱- یکی از ویژگی‌های اصلی برنده، وجه تمایز آن است. طبق نتایج حاصل از فرضیه سوم، میزان تغییر در برنده قابل محاسبه است. به کارگیری نتایج این پژوهش و معیارهای ارایه شده در تحلیل داده‌های مربوط به فرضیه سوم توسط تولیدکنندگان می‌تواند به معادله‌ای اختصاصی برای برنده شرکت منجر شود که معیاری برای تمیز برنده این شرکت‌ها از برندهای تقليدی خواهد بود.
- ۲- نتایج بررسی فرضیه‌های دوم و سوم پژوهش حاکی از اهمیت نوع و میزان تغییر در توجه مصرف‌کننده به تغییر می‌باشد. در مواردی که شرکت‌ها به دلیل همگامسازی برنده با شرایط زمانی، مکانی، اجتماعی و ... تصمیم به تغییر در برنده می‌گیرند، نتایج و معیارهای ارایه شده در این پژوهش می‌تواند راهنمایی جهت انتخاب بهترین تغییر باشد.
- ۳- با توجه به فقدان معیاری برای تشخیص برنده اصلی از تقليدی، قانون‌گذاران بهمنظور جلوگیری از تقليد و وضع قوانین حمایتی از تولیدکنندگان محصولات دارای برنده، با مشکل مواجه‌اند. نتایج این پژوهش، معیاری برای تمیز برنده اصلی از تقليدی در اختیار قانون‌گذاران قرار داده است.
- ۴- با توجه به نتایج حاصل از بررسی فرضیه اول، زبان برنده نقش بهسازی در تسهیل تشخیص تغییر توسط مصرف‌کننده دارد. بنابراین، استفاده از زبان بومی برای برنده می‌تواند در کاهش تقليد از برنده شرکت‌ها تاثیرگذار باشد.

فهرست منابع

- آقازاده، ه. نرگسیان، ع. ابراهیم‌زاده، م. (۱۳۹۵). بررسی نقش نمادهای آوایی زبان فارسی در طراحی اسم برنده. مدیریت برنده، ۳(۶)، صفحه ۳۶-۱۳.
- درجانی، ع. (۱۳۹۳). تاثیر برنده تقليدی بر رفتار خرید با تعديل گری اخلاق‌گرایی مصرف‌کننده، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه گیلان.
- صادیقی، ح. (۱۳۹۶). بررسی تاثیر میزان تقليد، نوع تقليد و نقش زبان برنده در تشخیص تقليد از برنده اصلی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه گیلان.
- موسوی، ن. قلی‌پور، ز. (۱۳۹۵). تاثیر شرایط اطمینان و عدم اطمینان در انتخاب برنده تقليدی (مطالعه موردی مشتریان داروخانه‌های شبانه‌روزی). مدیریت برنده، ۴، دوره ۳، شماره ۶، صفحه ۱۰۶-۸۹.
- موون، ج. سی، مینور، م. اس. (۱۳۹۳). رفتار مصرف‌کننده (عوامل درونی و بیرونی)،

اردستانی ص. سعدی، م، نشر اتحاد، تهران.
نظری، م. عابدی، ا. خراسانی طرقی، ح. (۱۳۹۳). عوامل تعیین‌کننده قصد خرید برندهای
تقلیبی لوکس (مطالعه موردی شهر تهران). مدیریت برنده، ۱ (۲)، ۸۴-۶۱.
ولی‌زاده، ر. (۱۳۸۸). کاربرد تبدیلات موجک پیوسته در پردازش تصویر. پایان‌نامه کارشناسی
ارشد دانشگاه گیلان.

- Aaker, D. A., & Keller, K. L. (1990). Consumer evaluations of brand extensions. *The Journal of Marketing*, 27-41.
- Aghazade, H. Nargesian, A. Ebrahimzadeh, M. (1395). An Inquiry in Farsi Sound Symbolism in Creating Brand Names. *Journal of Brand management*. 6(2).13-36. (In Persian)
- Braxton, D. F., Muehling, D. D., & Joireman, J. (2016). The effects of processing mode and brand scandals on copycat product evaluations. *Journal of Marketing Communications*, 1-21.
- Cottam, S. & De Chernatony, L. (2006). Internal brand factors driving successful financial services brands. *European Journal of Marketing*, 40(5/6), 611-633.
- Darajani, A. (1393). The impact of copycat on purchasing behavior by moderating consumer morality. *Master's thesis, university of guilan*. (In Persian)
- Dudai, Y. (2002). Memory from A to Z. Keywords, Concepts and Beyond. Oxford.
- Falkowski, A., Olszewska, J., & Ulatowska, J. (2015). Are look-alikes confusing? The application of the DRM paradigm to test consumer confusion in counterfeit cases. *Marketing Letters*, 26(4), 461.
- Finn, A. (1988). Print ad recognition readership scores: An information processing perspective. *Journal of Marketing Research*, 168-177.
- Ghodeswar, B. M. (2008). Building brand identity in competitive markets: a conceptual model. *Journal of product & brand management*, 17(1), 4-12.

- Heilbrunn, B. (2006). Les différents types de logos. *Que sais-je?*, 2(3586), 85-106..
- Hong, F. C., Pecotich, A., & Shultz, C. J. (2002). Brand name translation: language constraints, product attributes, and consumer perceptions in East and Southeast Asia. *Journal of International Marketing*, 10(2), 29-45.
- Horen, F. V., & Pieters, R. (2012b). When high-similarity copycats lose and moderate-similarity copycats gain: The impact of comparative evaluation. *Journal of Marketing Research*, 49(1), 83-91.
- Howard, D. J., Kerin, R. A., & Gengler, C. (2000). The effects of brand name similarity on brand source confusion: Implications for trademark infringement. *Journal of Public Policy & Marketing*, 19(2), 250-264.
- <http://www.irbib.com/listing/brands/>
- Job, R., Rumiati, R., & Lotto, L. (1992). The picture superiority effect in categorization: visual or semantic?. *Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory, and Cognition*, 18(5), 1019.
- Kapferer, J. N. (2008). The new strategic brand management, London.
- Keller, K. L. (1993). Conceptualizing, measuring, and managing customer-based brand equity. *the Journal of Marketing*, 1-22.
- Keller, K. L. (1998). Strategic brand management: Building, measuring, and managing brand equity. New Jersey.
- Keller, K. L. (2003). Brand synthesis: The multidimensionality of brand knowledge. *Journal of consumer research*, 29(4), 595-600.
- Le Roux, A., Bobrie, F., & Thébault, M. (2016). A typology of brand counterfeiting and imitation based on a semiotic approach. *Journal of Business Research*, 69(1), 349-356.
- Lee, Y. H., & Ang, K. S. (2003). Brand name suggestiveness: A Chinese language perspective. *International Journal of Research in Marketing*, 20(4), 323-335.

- Mousavi, N. Gholipour, Z. (2016). Effects of Certainty and Uncertainty on the Choice between a Copycat or Different Brand (Case Study:24-7 Pharmacies' Customers in Khorram Abad City).*6(2)*.89-106. (*In Persian*)
- Mowen, J.C. Minor, M.S. (2014). *Consumer Behavior*. Ardestani, s. Sadi, m.r. etehad publishing. Tehran. (*In Persian*)
- Nazari, M. Abedi, A. Khorasani Toraghi, H. (2014). Determinants of Consumers' Purchase Intention of Counterfeit Luxury Brands in Tehran. 2. 61-84. (*In Persian*)
- Park-poaps, H. Kang, J. (2018). An experiment on non-luxury fashion counterfeit purchase: the effects of brand reputation, fashion attributes, and attitudes toward counterfeiting. *Journal of Brand Management*. 25(2), 185-196.
- Romaine, S. (1995). *Bilingualism*. Wiley-Blackwell.
- Satomura, T., Wedel, M., & Pieters, R. (2014). Copy alert: a method and metric to detect visual copycat brands. *Journal of Marketing Research*, 51(1), 1-13.
- Sedighi, H. (2017). Investigating the effect of imitation level, imitation type and brand language on distinguishing copycat from original brand, Master thesis, University of Guilan
- Sherman, S. M., & Moran, E. J. (2011). Creating false memories for brand names. *Applied Cognitive Psychology*, 25(2), 336-340.
- Valizadeh, R. (2009). Application of continuos wavelet transforms in processing. Master's thesis, university of guilan. (*In Persian*)
- van Grinsven, B., & Das, E. (2016). Processing different degrees of logo change: When higher levels of brand consciousness decrease openness to substantial logo changes. *European Journal of Marketing*, 49(11/12), 1710-1727.
- van Horen, F. & Pieters, R. (2017). Out-of-Category Brand Imitation: Product Categorization Determines Copycat Evaluation. *Journal of*

Consumer Research.

- Van Horen, F., & Pieters, R. (2012). Consumer evaluation of copycat brands: The effect of imitation type. *International Journal of Research in Marketing*, 29(3), 246-255..
- Wood, L. (2000). Brands and brand equity: definition and management. *Management decision*, 38(9), 662-669.
- Wu, J., Qi, F., & Shi, G. (2012). Self-similarity based structural regularity for just noticeable difference estimation. *Journal of Visual Communication and Image Representation*, 23(6), 845-852.
- Zaichkowsky, J. L. (2006). *The psychology behind trademark infringement and counterfeiting*. Psychology Press.

